

Nr 1 - 2008 19. årgang

RESERVEN

NORSKE RESERVEOFFISERERS FORBUND AVDELING ROGALAND

- 02: LEDER
- 03: STYRET
- 04: INNKALLING ÅRSMØTE
- 04: ÅRSBERETNING
- 06: ÅRSREGNSKAP
- 08: INVITASJON ÅDNERAM
- 10: KRIGSUTBRUDET 1940
- 11: AKTIVITETSPLAN

LEDER

2007 ble avsluttet med en flott årsfest i militære fasiliteter i Vatneleiren. Medlemsmassen økte i 2007. Det er også en fin tilstrømming av befall fra innsatsstyrken til HV. Vi hadde rekordopplutning på skytingen i fjor, spesielt mot høsten tok det seg voldsomt opp. Spennende å se hvordan det fortsetter, nå som nye skyteinstruks er utviklet og vil bli tatt i bruk etter skytebanelederkurs.

I 2008 vil vi ha andre aktiviteter en den populære skytingen. Det fremgår ikke i aktivitetslisten enda, men nærmere våren vil vi sette opp dykkerkurset alle "påmeldte" venter på. Etter det kunne et klatrekurs friste, selv om noen av oss har kroppsbygning som er mer tilrettelagt rapellering.

Etter den dystre lesningen i Diesens studie, er det mer hyggelig å lese hva det forsvarspolitiske utvalget har utredet. De ønsker å gi minst en milliard kroner mer til forsvarsbudsjettet, og velger å styrke heimevernet i motsetning til Diesens

ønske om reduksjon. Utvalget anbefaler også å samle forsvarrets ledelse på en lokasjon, men nevner ikke Reitan eller Jåttå. Slaget om fremtidig militært nærvær i Rogaland er ikke tapt enda. Det er bare å fortsette å legge press. Som Sevland sier 4. januar i Stavanger Aftenblad, Diesen sin regnemåte er tvilsom og forsvarer ikke at en skal snu opp ned på forsvarret. Dokumentasjonen bak vurderingen er ikke tilgjengelig. Det er heller ikke foretatt noen konsekvensutredning enda. Du kan også delta, enten i avisinnlegg, eller på nettet. Du har vel fått med deg nettstedet forsvarsdialog.no? Det er et rådslag mellom det norske folk om forsvarspolitikken og utviklingen av det norske forsvar. Grip muligheten og ta ansvar!

Godt nytt år

*Roy Haaland
Leder NROF Rogaland*

STYRET NROF ROGALAND 2008

Leder **Fenr Roy Haaland**

Priv: 51 77 78 99 E-post: roy@haaland.info
Mob: 982 59 626

Nestleder **Kapt Johannes Thu**

Skyteansvarlig Priv: 51 48 29 48 E-post: johannes.thu@kvernelandgroup.com
Arb: 51 42 92 84 Fax: 51 42 90 16
Mob: 992 69 200

Styremedlem **Klt Peter Frafjord**

Priv: 51 59 04 07 E-post: peter.frafjord@lyse.net
Mob: 996 38 707

Kasserer **Kapt Kristen Robertsen**

Priv: 51 62 48 00 Arb: 51 66 52 77
Mob: 994 30 240 Fax: 51 66 60 80

Styremedlem **Lt Roger Alvær**

Sekretær Priv: 51 66 21 36 E-post: roger.alvar@tconnect.no
Arb: 51 76 38 90 Fax: 51 76 38 96
Mob: 958 42 531

Styremedlem **Lt Rolf O. Rolfsen**

Aktiviteter Priv: 51 46 56 12 E-post: o-rolf@online.no
Mob: 928 68 524

Styremedlem **Fenr Kåre Sandsmark**

Priv: 51 62 75 66 E-post: kare.sandsmark@avinor.no
Arb: 51 65 83 02 Mob: 413 14 876

Varamedlem **Lt Gro Lundemo**

Priv: 51 58 22 17 E-post: grolun2@online.no
Mob: 93650868

Varamedlem **Lt Pål Waland**

Priv: 51 49 14 54 E-post: waland@dabb.no
Mob: 470 21 966

INNKALLING TIL ÅRSMØTE 2006

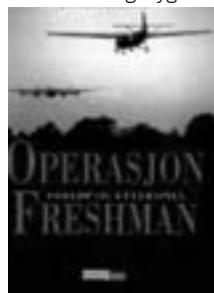
Medlemmer av NROF Rogaland innkalles herved til ordinært årsmøte for driftsåret 2007 i HV-08's lokaler i Vatneleiren tirsdag 11. mars kl. 1900. Møtelokalet ligger rett øst for adminbygget. Ta til høyre rett etter porten.

Forslag til agenda:

- 1 Valg av møteleder.
- 2 Valg av referent.
- 3 Valg av 2 medlemmer til å underskrive protokollen.
- 4 Godkjenning av innkalling og agenda.
- 5 Årsberetningen for 2007.
- 6 Regnskap og revisjonsberetning for 2007.
- 7 Budsjett og eventuell tilleggs-kontingent.
- 8 Valg av tillitsmenn.
- 9 Eventuelle innkomne saker.

Forslag til andre saker som ønskes behandlet av Årsmøtet må være styret i hende senest 26. februar. Det vil bli enkel servering under Årsmøtet.

Etter Årsmøtet vil Jostein Berglyd fra Egersund holde et foredrag om "Operasjon Freshman". Berglyd har skrevet bok om sabotasjeaksjonen mot tungtvannsanlegget på Vemork i februar 1943, også kjent under navnet Operasjon Freshman. Den tar for seg det som hendte både før og etter aksjonen, og forteller om skjebnen til soldatene og flygerne som var involverte, om flystyrten på Benkafjellet i Helleland i Rogaland, om tragedien i Slettebøleiren, og om flystyrten i Fylgjesdalen i Forsand kommune.

ÅRSBERETNING 2007

NROF Rogaland har hatt ett meget travelt år i 2007. Oppslutningen på de fleste av våre aktiviteter har vært god, og styret har hatt mye å gjøre med administrasjonen av det hele.

Styret som overtok etter årsmøtet som ble avholdt på Vatne den 13. mars har bestått av:

Leder: Roy Haaland, Fenr.

Nestleder: Johannes Thu, Kapt.

Kasserer: Kristen Robertsen, Kapt.

Sekretær: Roger Alvær, Lt.

Styremedlem: Peter Frafjord, Klt.

Styremedlem: Rolf O. Rolfsen, Lt.

Styremedlem: Kåre Sandsmark, Fenr.

Varamedlem: Gro Lundemo, Lt.

Varamedlem: Pål Waland, Lt.

Revisorer:

Jan Halvard Sagen

Martin Tyldum

Valgkomite:

Karl Johan Lund

Jonas Aske

Odd Berg

Hederskomite:

Peter Frafjord

Johannes Thu

Alf Skaara

Foreningen hadde ved utløpet av 2007 totalt 350 registrerte medlemmer. Dette er en liten tilbakegang fra 2006.

Det har vært avholdt 11 styremøtet i løpet av året, og det har også vært mye kontakt via telefon og epost.

Vi startet allerede i slutten av januar med pistolskyting på Vatne. Foreningen har forsøkt å arrangere en lørdagsskyting i hver måned i de månedene vi ikke har våre ukentlige mandagstreninger.

Foreningens familieweekend/vinterøvelse ble arrangert på Ådneram første helgen i mars. Normalt har dette vært avholdt i uke 7, men på grunn av kollisjon med vinterferien måtte vi flytte arrangementet dette året. Rapport fra Ådneram finnes i Reserven nr. 2-2007.

Foreningens faste skytetreninger startet opp etter påske, og det ble avviklet 7 skytinger med AG3 i løpet av våren, og totalt deltok 32 skyttere med et gjennomsnittlig oppmøte på 16 mann pr. trening. I tillegg deltok 12 av våre beste skyttere på Forsvarsskytingen som ble arrangert på Madlabanen i midten av mai. Karl Johan Lund vant klassen med Kåre Sandsmark på andreplass. Flere av våre skyttere deltok også på Frigjøringsstevnet i Gloppedalsura i mai. Jan Egil Leikvoll vant AG3 klassen med Torbjørn Mong på andreplass.

Som sedvanlig sendte foreningen 6 mann til Nato Shoot i Skottland i midten av mai. Fyldig referat fra denne turen finnes i Reserven nr. 4-2007.

Første helgen i juni ble Formannskonferansen avholdt på KNM HH. NROF Rogaland deltok med utstyr, personell og instruktører under gjennomgang av nytt praktisk skyteprogram som ble gjennomgått på kortholdsbanen på Madla.

Prøven til feltidrettsmerket i juni ble litt mer dramatisk en vanlig, da foreningens leder måtte bæres ned av fjellet og kjøres til legevakten etter et ublidt møte med en skarp stein.

Høstsesongen startet andre uke i august med pistolskytinger, Totalt 9 mandager ble det avholdt trening/merkeprøver/konkurranser på Vatne. Oppslutningen slo alle tidligere rekorder, med

totalt 42 skyttere fordelt med et gjennomsnittlig oppmøte på 23 skyttere pr. trening.

NROF Rogaland sendte i august en stor delegasjon over til Skottland i forbindelse med Edinburgh Military Tattoo. En meget hyggelig tur som ble kombinert med en flere dagers rundtur i Skottland. Utførlig referat finnes i Reserven nr. 4-2007.

I september deltok også flere av våre medlemmer på en skytekonkurranse i Sveio der vi ble utfordret av vår naboforening NROF Haugaland. Referat herfra finnes i Reserven nr. 4-2007.

Det ble også gjennomført 2 lørdagstreninger med pistol og AG3 på Vatne i oktober og desember. Meget god oppslutning også på disse arrangement.

Foreningens årsfest ble avholdt i befalsmessen på Vatne lørdag 27. oktober. Et meget vellykket arrangement med god oppslutning, god mat og god musikk.

Foreningen har i 2007 også deltatt aktivt i oppbyggingen av saluttbatteriet på Ulsnes. Flere av våre medlemmer har fått opplæring og er nå ansvarlige for at det igjen skytes skikkelig salutt i Stavanger ved de riktige anledninger.

Foreningens økonomiske situasjon har endret seg noe da vi ikke lenger mottar støtte fra HV i form av penger. Etter de nye retningslinjer for støtte til NROF mottar vi nå kun støtte fra HV i form av materiell, lån av skytebaner og lokaler.

Foreningen har deltatt på 1 kontaktutvalgsmøte og 4 skytebanefordelingsmøter i løpet av året.

Foreningens nestleder har representert NROF ved møte i SIFOR (Sikkerhetspolitisk forum Rogaland).

To ganger i løpet av 2007 har foreningen vært representert ved avslutning av befalskurs på KNM HH og der delt ut foreningens crest til beste elev i faget instruksjonslære.

a

Styret

NROF Rogaland

ÅRSREGNSKAP NROF/ROGALAND

RESULTATKONTO				
Konti mrk tall: Se noter				
Inntekter		2007	BUDSJETT	2006
3020	Medlemsarrangementer 1)	21 390,00	40 000,00	24 722,00
3030	Del av kontingent NROF	34.024,00	30.000	31 357,00
3040	Egenandel reiser	0,00	0,00	0,00
3410	Kontaktmidler HV-08	0,00	0,00	0,00
3420	Støtte mil avd Rog	0,00	5 000,00	5 000,00
3710	Annonser Reserven	0,00	0,00	0,00
3800	Andre inntekter	9 376,00	8 000,00	8 628,00
	Driftsinntekter	64 790,00	83 000,00	69 707,00
Utgifter				
5110	Møter, styremøter	4 870,00	0,00	8 156,00
5210	Gaver, utm., premier	5 329,00	5 000,00	4 851,00
6710	Rekvisita	339,00	3 000,00	2 372,00
6750	Trykksaker/Reserven	12 000,00	12 000,00	12 000,00
6850	Porto	7 727,82	9 000,00	8 958,00
7010	Reiser/opphold 2)	15 652,00	12 000,00	11 608,00
7020	Sportsarrangementer	2 670,00	5 000,00	4 767,00
7030	Utg. medlemsarrangementer 3)	36 500,80	40 000,00	42 190,00
7310	Annonser	0,00	0,00	0,00
7790	Andre kostnader	0,00	0,00	0,00
	Driftsutgifter	81 088,62	86 000,00	94 904,00
ORDINÆRT DRIFTSRESULTAT		-16 298,62	3,00	25 197,00
8040	Renteinntekter	6 092,30	3 000,00	3 321,00
8140	Renteutg./gebyrer	78,00	0,00	130,00
	Netto finansposter	6 014,30	3 000,00	3 191,00
RESULTAT FØR EKSTRAORDINÆRT		10 284,32	0,00	-22 006,00
8310	Tilbakeført rest avsetn	3 170,00	0,00	0,00
8311	Ikke budsj inntekter	0,00	0,00	0,00
8710	Videokamera/100-års jub	0,00	0,00	3 500,00
	Netto ekstraordinært	3 170,00	0,00	3 500,00
RESULTAT FØR DISPOSISJON		-7 114,32	0,00	-25 506,00
som styret foreslår dekkes av egenkapital				

Noter til regnskapet:

- 1) Ådneram 7.790, årsfest 13.600
- 2) Edinburgh 15.652, DK avlyst
- 3) Ådneram 12.578, årsfest 14.922, Skottland kr 5.000

BALANSEKONTO		2007	2006
Eiendeler			
1720	Kortsiktige fordringer	0,00	0,00
	Sum utestående	0,00	0,00
1920	Bank, brukskonto	61 613,88	89 712,50
1921	Bank, høyrente 6351.56.56202	185.244,42	179 316,12
	Sum ømløpsmidler	246 858,30	269 028,62
	Sum eiendeler	246 858,30	269 028,62
Egenkapital og gjeld			
2050	Egenkapitalkonto	165 658,30	172 772,62
2981	Konsolideringsfond	50 000,00	50 000,00
2982	Premiereserve	24 000,00	24 000,00
2990	Påløpne kostnader	7 200,00	22 256,00
	Sum kortsiktig gjeld	81 200,00	96 256,00
	Sum gjeld/egenkapital	246 858,30	269.028,62

Sandnes, 15. jan 2008. Revisjon, se egen beretning

Roy Haaland
Leder

Kristen Robertsen
Kasserer

Jan H. Sagen
Revisor

Martin Tyldum

INVITASJON TIL NROF ROGALANDS ÅRLIGE VINTERØVELSE OG FAMILIEWEEKEND I SIRDAL

8.-10. FEBRUAR 2008.

Da er det igjen klart for vår årlige vinterøvelse/familieweekend i KNM Harald Haarfagres øvingssenter Brendanaset på Ådneram. I tillegg til medlemmene i NROF Rogaland er også NROF Haugaland invitert til å delta. Det er plass til ca. 45 personer, fordelt på 2-, 4- og 6-mannsrom.

På fredagskvelden vil det bli enkel servering og sosialt samvær. På lørdag vil det være skytekonkurranser og det vil bli arrangert merkeprøven til Skiskyttermerket, dvs. 10 km skiløp med 2 innlagt skytinger (De som har egen AG må ta med denne, de andre får låne). Lørdag kveld er det festlig sammenkomst med koldtbord, premieutdeling og sosialt samvær. Søndagen vil det også bli muligheter for en liten skitur for de som ønsker det, før vi pakker sammen, rydder og drar hjem igjen.

Selve helgearrangementet koster kr. 500,- pr. voksen. Dette inkluderer overnatting og mat fra og med fredag kveld til og med søndag frokost. Betaling skjer i løpet av helgen på Brendanaset.

Påmelding innen fredag 1. februar til Rolf O. Rolfsen eller Johannes Thu.

Telefonnummer og epostadresser står fremme i Reserven.

Velkommen!

DAGEN FØR OG ETTER KRIGSUTBRUDDET 1940.

I 1936 var Det sivile luftvern, det som nå kalles Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) eller enda bedre kjent som Sivilforsvaret, som var underlagt politiet. Politifullmektigen i Stavanger mente at det var overhengende fare for at også Norge kunne bli blandet inn i krig. Med sin skepsis hadde Politifullmektigen stadig luftvern-sanitets- og brannøvelser. Stavanger Aftenblads redaktør Kristian Oftedal gikk ut med artikler i avisen der han kalte politifullmektig Olav Kvalsund for en krigshisser, og sa at han ikke måtte hisse opp folk sånn fordi han trodde det ville bli krig, - en krig som absolutt ikke ville komme. Men Kvalsund brydde seg ikke om kritikken, så det sivile luftvern ble godt utbygget.

Den Offisielle starten på den andre verdenskrig i Norge er den 9. april 1940. Imidlertid startet krigen på Sørlandet dagen før, men det var det få som visste.

Sivilforsvaret var faktisk allerede i sving med en øvelse den 7. og 8. april, den 8. april ble nemlig det tyske trosskipet "Rio de Janeiro" senket av den polske båten "Ozel" utenfor kysten av Lillesand. Overlevende tyske soldater som ble fraktet inn til Lillesand kunne fortelle at de var på vei til Bergen for å hjelpe nordmennene med å beskytte sin nøytralitet ovenfor engelskmennene. Da politifullmektig Kvalsund fikk rede på senkningen av det tyske skipet og tyskernes mål i Bergen, sa han til de forskjellige lederene i Det sivile luftvern at de skulle sette i gang beredskap og at de skulle bemanne de forberedte forsvarsposisjonene.

Det var riktignok krig mellom Storbritannia og Tyskland, men i Norge regnet stort sett ikke

folk med at det ville bli krig. Det var ingen som ante at Tyskland ville overfalle lille Norge, vi var dessuten nøytrale. Det skulle angivelig være et fredelig hjørne. Så kom 9. april som "julenatten på kjerringa" for oss.

Full beredskap ble satt i gang 8. april, slik at da 9. april kom kunne de første skadde bli brakt til sykehus. Det var personell fra torpedobåten "Egir" som ble senket av tyske fly på Stavanger havn.

Dagen etter var krigen et beklagelig faktum. Byene Kristiansand, Arendal og Egersund som alle var kystbyer, ble alt for hurtig beleiret av tyskerne.

Det sørlige felttoget i Setesdalen, utviklet seg til å bli en hurtigløpskonkurranse med de norske styrkene i retrett oppover dalen og med tyskerne hakk i hel, og hvor det knapt ble løst et skudd mot den inntrengende fienden. Det endte med kapitulasjon den 15. april. Tyskerne var totalt overlegne med hensyn til antall fly, stridsvogner og kanoner. De norske soldatene hadde stort sett bare sine Krag Jørgensen gevær å forsvare seg med.

Allerede dagen etter at tyskerne hadde overfalt Polen den 1. september 1939, landet den første flyavdelingen med oppdrag å være nøytralitetsvakt på Sola flyplass. Fra marinens base på Flatøya ved Bergen ble to norskbygde MF-11 sjøfly beordret til sjøflyhavnen i Hafersfjord. Her ble marinens flygruppe opprettet. Sjef for de to flybesetningene som besto av seks mann samt noen få menige hjelpemannskaper var løytnant Bjørn Fraser (senere oberst).

Mandag 4. september kom den såkalte Bombevingen eller Hærens flygruppe til Sola med åtte-ti langvingede Fokkere med bombeutstyr. Vingen besto dessuten av fire italienskbygde to-motors Caproni. Sjefen for avdelingen var løytnant Halvdan Hansen, som falt under kamp mot tyske fallskjermtropper på Dovre noen få uker etter krigsutbruddet.

I Stavanger var det bare "Egir" som hadde noen drepte akkurat under overtakelsen den 9. april, ellers gikk det nokså lettvent for tyskerne å ta Stavangerområdet. De militære avdelingene som vi hadde var Hæravdelinger som var forlagt på Madlamoen. Men Madlamoen ble forlatt da avdelingen dro av gårde til Gjesdal, og senere til Dirdal. De hadde oppholdene strid like til slutten av april. Hæren kom i kamp i Gloppedalsura og ble tvunget over mot Dirdal. Som et resultat av kampene der var det fire nordmenn og 44 tyskere som ble drept.

I de tidlige april dager ble det satt i gang et bombardement mot Sola flyplass fra engelske krigsskip utenfor kysten.

Etter krigsutbruddet i september 1939 stasjonerte militære myndigheter krigsskip i Egersund. Det første fartøyet som dukket opp var den moderne torpedojageren Sleipner. En tid senere ble den avløst

av den eldre og mindre torpedobåten Skarv. Tilstedeværelsen av disse båtene og deres mannskap minnet egersunderne stadig om storkrigen som bygget seg opp ute i Europa, noe som ble ytterligere forsterket når fartøyer, som var blitt skadet av miner, brakte inn døde og sårede sjømenn. Den urolige verdenssituasjonen kom egersunderne enda nærmere innå livet, da den rettslige granskningen av begivenhetene i Jøssingfjord i forbindelse med Altmark-affæren ble behandlet ved Dalane sorenskriveri i Egersund kort tid etter den 16. februar 1940.

Fortsetter i neste utgave: Motstanden mot inntrengene og opprettelsen av de hemmelige tjenester.

Alf Skaara

AKTIVITETSPLAN 2007

FEBRUAR

8-10. feb. Vinterøvelse/familieweekend på Ådneram
26. feb. Kl. 1900 Styremøte, Vatne

MARS

---

1. mars Kl. 1000 Pistolskyting, Svartemyr felt A
11. mars Kl. 1900 Årsmøte Vatne
14. mars Deadline Reserven nr. 2-2008
25. mars Kl. 1900 Styremøte Vatne
31. mars Kl. 1730 Skyting AG3, trening, sted ENO

APRIL

---

7. april Kl. 1730 Skyting AG3, trening, sted ENO
14. april Kl. 1730 Skyting AG3, Dugleiksmerket, sted ENO
21. april Kl. 1730 Skyting AG3, NAIS, sted ENO
28. april Kl. 1730 Skyting AG3, Skarpskyttermerket, sted ENO
29. april Kl. 1900 Styremøte Vatne

MAI

---

5. mai Kl. 1730 Skyting AG3, Nærstrid, Svartemyr Felt A
9-11. mai NATO Reserve Officers Shooting Competition, Edinburgh
18. mai ENO Forsvarsskytingen Madla
19. mai Kl. 1730 Skyting AG3, Praktisk, Svartemyr Felt A
26. mai Kl. 1730 Skyting AG3, Felthurtigskyting, Vatne Bane D
27. mai Kl. 1900 Styremøte Vatne

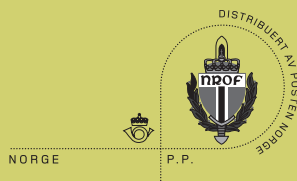
JUNI

---

9. juni Kl. 1730 Skyting AG3, trening, Vatne Bane B
10. juni Kl. 1700 Feltidrettsmerket, Vatne
24. juni Kl. 1900 Styremøte Vatne
27. juni Deadline Reserven nr. 3 – 2008

Følg ellers med på NROF's hjemmesider www.nrof.no og se de siste aktivitetslister der.

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

Utgitt av NROF Rogaland

NROF Rogaland
Postboks 2111
Hillevåg
4095 STAVANGER

Kontaktperson: Lt. Roger Alvær
Tlf (arb): 51 76 38 91
Tlf (priv): 51 66 21 36
Fax: 51 57 00 99
Mob: 958 42 531
E-post: rogaland@nrof.no
Web: www.nrof.no

Ettersendes ikke ved varig adresse-
endring, men returneres med opplys-
ninger om den nye adressen